

קורס בשיבא: איך להעביר בשורות רעות למשפחות

כיצד תודיע לבני המשפחה כי ילדם הקטן נפטר? ואיך תתמודד עם תגובת המשפחה? קורס ייחודי של המרכז לסימולציה רפואית בשיבא ותלמידי המשחק במכללת סמינר הקיבוצים מסייע לרופאים ואחיות להתמודד טוב יותר עם המלאכה הקשה מכולן דורון שפר

"אחד הקשיים הגדולים בפניהם ניצב רופא במחלקות כמו טיפול נמרץ ילדים, סרטן דם אצל ילדים, יילודים, פגים וחדר מיון ילדים, הוא כיצד להודיע להורים על מותו של ילד או על היותו במצב קריטי", מעיד ד"ר אמיר ורדי מהמחלקה לטיפול נמרץ ילדים בבית-החולים שיבא בתל-השומר.

על-מנת ללמוד כיצד להתמודד עם קושי זה ולעשות את הדבר הנכון בזמן הכי לא נכון, יזם המרכז הארצי לסימולציה רפואית (מ.ס.ר.) בשיבא, קורס מיוחד לשיפור מיומנויות התקשורת ברפואת ילדים, המיועד לרופאים ואנשי סגל במחלקות הילדים. הקורס, הנקרא PANIC, שעל פתיחתו אחראים דר' ורדי וענבל לוי, אחות בטיפול נמרץ ילדים, פועל מזה כשנתיים, ומצליח לסייע לרופאים ואחיות באחת המלאכות הקשות מכולם, כזו שאינה נלמדת בבתי הספר לרפואה.

מרכז הפעילות של "פאניק" מתבסס על תרחישים שהעבירו רופאים ואנשי צוות לסטודנטים לבימוי שנה ג' בבית הספר לאומנויות הבמה שבמכללת סמינר הקיבוצים. הסטודנטים בנו על-סמך תרחישים אלה סצנות קצרות של דפוסים משפחות שונות, קיצוניות בתגובותיהם. כך ניתן למצוא בין התרחישים פרופיל משפחה אגרסיבית, או משפחה שיש בה מנהיג מול משפחה שאין בה מנהיג, משפחה דתית ועוד.

במקום שהדרמה פוגשת את הרפואה

לאחר כתיבה ראשונית, חזרו הסצנות לעיבוד מקצועי על-ידי העובדת הסוציאלית וונדי חן, אף-היא מן המרכז הרפואי בתל השומר, ולאחר מכן נמסרו לסטודנטים לבימוי סופי ולמשחק. על-בסיס אותן סצנות מתנסים הרופאים בסימולציות, כאשר כל קבוצת סטודנטים מהווה משפחה מסוג אחר. הרופא נכנס לחדר בו ממתנה ה-'משפחה', כשבדיו מידע מועט על הילד והוא אינו יודע מראש באיזה סוג של משפחה מדובר. המשפחה מגיבה באופן קיצוני המאפיין את אופייה הייחודי והרופא אמור להגיב לכך.

במהלך הסימולציה צופים רופאים אחרים במתרחש מבעד למראה אטומה. בסיומה יושב הרופא המתרגל יחד עם ד"ר ורדי וחן לצפות בסימולציה שצולמה בוידאו. בחדר נערך דיון בו משתתפים גם הרופאים שצפו בה. הרופא מקבל משוב, המבוסס על שני מודלים ייחודיים שפותחו לנושא.

"הקונספט של שימוש בשחקנים לסימולציות של חולים קיים בעולם וגם בארץ בקנה מידה קטן. אבל הייחוד של הקורס שלנו הוא שהשחקנים לא משחקים את החולים אלא את בני המשפחה", מסביר ל-y net דר' ורדי. "הייחוד השני הוא שיתוף הפעולה שמתבצע עם סמינר הקיבוצים. העברנו להם תחקיר ושולד בסיסי והם עברו על זה עם כתיבה מקצועית של מחזאי ובמאי. יש כאן מין מצב של פינג-פונג שהתחיל אצלנו ברפואה, עבר אליהם למחזאות ובמאות, וחזר אלינו לליטוש של הלקחים שאנחנו רוצים ללמד ושוב חזר אליהם לעשיית מחזה", הוסיף.

עד כה, ציין דר' ורדי, השתתפו כבר כמה עשרות רופאים ואחיות בקורס והתוצאות משביעות רצון. "המשתתפים מאוד נלהבים. הם חוזרים לאחר הקורס למקומות בהם הם עובדים ואומרים לקולגות שלהם שכדאי להם לבוא. ההתרשמות שלנו זה שהיכולות שלהם בסוף היום הן באופן משמעותי טובות יותר מאשר בתחילת היום. הסימולציה מאוד קשה לכולם. לא רק לחולים ולמשפחה, אלא גם לצוות הרפואי והאחיות. עד היום היו לנו מעט מאוד כלים להתמודד החוויה הטראומטית הזאת. הקורס מאפשר לחוות את הסימולציה באופן מבוזר ולבצע תחקיר ולמידה בנוכחות הרופאים ולתת להם משוב. כבר בסיבוב השני הרופאים והאחיות יודעים לתפקד טוב יותר ונכון יותר ולהפגין יותר אמפתיה. לאחר 2-3 סבבים כבר רואים שיפור משמעותי. גם אני כרופא רואה שיפור ניכר", סיכם דר' ורדי.

איך מעבירים את הבשורה הרעה? צילום: רוני שיצר

לחצו כאן להגדיל הטקסט

Insert Ad Here!